

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4 sz.

1910.



Az altiszti kérdés.

Irta: Pajor Tamás csendőrhadnagy.

Az idők végtelenségében ismét eltűnt egy év.

Egy év, telve örömmel, bánattal, munkálkodás és szorgalom gyümölcsével.

Intézményünk — hűla érte intező körünk folytonos és következetes munkálkodásának — lépést tart a rohamosan haladó korrall; fejlődünk, izmosodunk s az elmúlt év eredményével méltán teljesen meg lehetünk elégedve.

Nem hivatásunk az üres szószaporítás s nem célunk oly dolgok rekriminálása, a melyek mindnyájunk előtt amúgy is ismeretesek.

Nem mulasztjuk el mindamellett, hogy alább meg ne érintsünk oly eszméket, melyeknek megalkotója méltán büszke lehet majdan azok végrehajtásának sikerére.

Két életbevágó és nagyszabású alkotás tervére tereljük beköszöntünkben olvasóink szives figyelmét, mely eszmék az 1909. év folyamán felazinre vettek, s erős hitünk, hogy azok rövidesen testet is öltenek.

Ezen eszmék egyike a csendőrség továbbképző és altiszti iskola, mely próbaképen az 1909. év folyamán Nagyváradon felállított s mely eddigi működésével bizonyítékát adta életrevalóságának s ama reménynek, hogy az állandósíthatni fog. Mindegyikünk tudja értékelni a legénység egyöntetű kiképzésének horderejét valamint azt is, hogy az ily módoni oktatás a gyakorlati használhatóság terén legénységünk értékét úgyszólván hatványozni fogja.

A második eszme a csendőrségi nyugdíjpótló intézet megvalósítása. Nem hacsátkozunk e kérdés óriási horderejének részletezésébe, mert hiszen annak életrevalóságáról minden csendőrségi egyén át van hatva, s a szerkesztőségünkhöz érkező levelek tömege mutatja legjobban azt a nagy — és érthető — érdeklődést, melyet iránta intézményünk tagjai viselnek.

Már ez a két momentum is elegendően bizonyítja, hogy intező körünk és elöljáróink mily nagyfokú jóakarattal és szeretettel gondoskodnak érdekeinkről.

Igyünk érte hálának s ezt bizonyítsuk azzal, hogy kötelességünket mindenkor hiven, pontosan és jó kedvvel teljesítve, kiérdemeljük továbbra is azok bizalmát és jóakarátát.

Ezen nagyfontosságú kérdés rendezésével és modern alapon való megoldásával foglalkozott legutóbb a Csendőrségi Lapok 47-ik számában egy cikk névtelen írója.

Az életre való eszme megérdemli, hogy behatóbban foglalkozzék vele más is. Engedtessek meg tehát nekem a felvetett kérdéshez egy pár gondolatot hozzáfűzni.

Az altiszti kérdés szerintem így szövegezhető:

— Hol kezdjük meg az alkalmas altiszti sarj kiválasztását, milyen eszközökkel neveljük ezeket az altiszti iskolába való bevezényelhetésre alkalmassá s a kész altiszteket hogyan biztosítsuk a testület számára?

Szerintem az altiszti sarj kiválasztása már az első elméleti kiképzés idején volna megkezdhető. A tanostályban nyílik alkalom első sorban arra, hogy a testületbe felvett anyagról 4—6 hónap alatt tiszti előjárók véleményét mondhassanak.

Beigazolt tény, hogy az altisztnak alkalmas próbacsendőr már az első elméleti kiképzés idején kitűnik társai közül s idővel az altiszti iskolába nagyobbbrészt ezek kerülnek be.

Hogy nem mindenik jó próbacsendőr kerül be idővel az altiszti iskolába, annak a magyarázata abban keresendő, hogy sokszor kerül a jól tanuló tapasztalatlan kezdő próbacsendőr a nem neki való örsre, hol rövid időn belül a környezet behatása alatt ambíciója eltompul s az ilyen ember altisztnak alkalmas soba sem lesz.

Hogy ezen segíthessünk, szükséges volna minden szárny területén 1—2 mintaörsöt rendszeresíteni, hol az örsparancsnoktól kezdve minden beosztott csendőr szellemileg és erkölcsileg mintamember volna. Az ilyen nemes környezetben kiképzett próbacsendőr kellő biztosítékot nyújtana arra, hogy helyes irányban képeztetnék ki csendőrré s ha idővel más örsre helyeztetnék, ott is megállná helyét s nemesítőleg batna környezetére.

Ilyenformán előnők azt, hogy az a próbacsendőr, a kit a vizsgáló bizottság altiszti sarjnak érdemesnek talál, helyes irányu gyakorlati kiképzést nyerne egy mintaörsön.

céd.



Első magyar vill. erőse

berend. hangsz.-gyár

honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az

Ocskai és a szabadalmazot. Rákóczi teregető felállólója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-

pusztítottatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Árjegysék minden hang-

szerről külön köldetik. Magyarországi legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

osztári és királyi udvari szállító,

a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

és a kir. közös hadsereg, a m. kir.

és a kir. közös hadsereg, a m. kir.

és a kir. közös hadsereg, a m. kir.

és a kir. közös hadsereg, a m. kir.

és a kir. közös hadsereg, a m. kir.



Ez a mintaörs közbiztonságilag mozgalmas területen, olyan módon volna megválasztandó, hogy azon lehetőleg minden szolgálati ténykedés gyakorlatilag elsajátítható legyen.

Az altiszti sarjakat nevelő mintaörsöket a tiszti előjárók állandóan figyelemmel kísérnék, s ha netalán valamelyik altiszti sarj nem tanúsítana kellő ügybuzgalmat, vagy egyébként érdemtelennek mutatkoznék, az a mintaörsről azonnal más örsre helyeztetnék át. Ezenkívül kötelezően kimondandó lenne, hogy fontosabb közbiztonsági esetekben az altiszti sarjak vezényeltessenek, hogy elméleti és gyakorlati szaktudásuk minél szélesebb alapokat nyerjen. Végül az elméleti kiképzés után ilyen mintaörstre beosztott próbacsendőr, ha mindenben megfelel, egy éven belül — a míg tudniillik gyakorlati kiképzése be nem fejeztetett — ki nem helyezhető.

Kérdés mostan, hogy ezen módszerrel csendőrré helyesen kiképzett altiszti sarj elegendő alapot szerzett-e arra, hogy altiszti iskolába vezényelhető lehessen.

Mielőtt a kérdésre felelnék, tisztázzuk ama kívánalmakat, a melyeket egy jó altiszttől megkövetelünk.

Ezek a kívánalmak a következők:

A jó altiszt tudja a szolgálat észszerű ellátását elméletben és gyakorlatban; tudjon oktatni, nevelni és tudjon helyesen érintkezni.

Ezen kívánalmak megvalósíthatása a mintaörson kiképzett csendőraltiszti sarjtól még korai volna. Szükségesnek mutatkozik ennél fogva olyan tanfolyam rendezésére, a mely a fenti kívánalmak egy részét megvalósíthatja.

A továbbképző tanfolyam feladata volna a 2—3 évi gyakorlati szolgálatot teljesített altiszti sarjakat megismertetni egy fél év alatt azon tanulmányokkal, a melyek a későbbi altiszti kiképzéshez alapul szolgálnának.

A kiképzés célját tekintve, első alaptanfolyam a helyes érintkezési módor elsajátítása, az altiszti sarj társadalmi kiesiszolása volna.

Az altiszti iskola tananyagának összeállításán olyan, hogy a szakismereteken kívül egy bizonyos fokú társadalmi műveltséget is megkíván. A tudásbani fogyatkozás gátolja meg azt, hogy altiszti sarjaink legnagyobb része a mai kor követelményeinek kevésbé tud megfelelni.

Az eddigi állapotokon való változtatásra annyi megtehető idáig, hogy az általános ismeretek megszerzésére az örsöknek könyvek adattak ki; de azok tömör összefoglaló módazere először nem alkalmas a magántanulásra, másodsor az abból való tanulásra nincsen idő megjelölve. S ha idő volna is rá, nem sok akadna örsparancsnokaink között, a ki előismeretei hiányában azt tanítani képes volna.

A társadalmi műveltség eme alapismereteire a mai kor modern csendőrének és altisztiójának szüksége van. A járőrvezetői teendőknek modern értelemben való el-

sajátíthatása megköveteli ezen alapműveltséget. E nélkül helyes érintkezés a különböző emberekkel, a beszéd hangnemének eltalálása, szóbeli vagy írásbeli jelentések, felvilágosítások stb. helyes megtétele lehetetlen.

Az altiszttől ezen felül alárendeltjeinek hasonló módon való kiképzése, nevelése is megkívántatván: nyilvánvaló, hogy az altiszti kérdés megoldását az általános társadalmi műveltség megszerzésével kell előbbre vinni.

A műveltségi alapfogalmak elsajátítását a próbacsendőröknél lehetetlen volna általánosítani, mert nincs rá idő s a vegyes előképzettségű még nem véglegesített emberanyaggal különben is háládatlan kísérlet volna erre vállalkozni.

Az altiszti iskolásnak már rendelkezni kell ezen műveltséggel, hogy az altiszti tudnivalókat helyesen elsajátíthassa, nincs más hátra tehát, mint a közbeeső továbbképző tanfolyam tananyagába beilleszteni.

A továbbképző tanfolyamban ennél fogva olyan tantárgyakat kellene tanítani, a melyeket fogyatékos előképzettségénél fogva az altiszti sarj addig nélkülözött, de a melyet okvetlenül pótolnia kell, hogy mint jó altiszt megfelelhessen.

Ezen célból tanítani kellene első sorban a magyar nyelvet oly mérvben, hogy a tanfolyam végével helyesen írni, olvasni, mondatot alkotni s gondolatait szabatosan kifejezni tudja. A földrajzot, különösen Magyarország földrajzát teljesen s a világegyetemet oly mérvben, mint azt az általános műveltség megköveteli. Történelemből legalább Magyarország történelmét, mert mint altiszti iskolás politikai beosztást s közjogi ismereteket tanul, a melyeket alap hiányában nem érthet meg. Természetrajz, számtan és mértan szintén szükséges tantárgy volna. Végül a szépírást s némi szabadkézi rajz. Más, még esetleges észszerű tudnivaló elsajátítása, mint tüzoltás, kertművelés stb. az altiszti tanfolyam idejére volna felvehető.

Az általános műveltségbe tartozó ismereteknek elsajátítása volna legfőbb eredménye a továbbképző iskolának. A szolgálattal kapcsolatos ismeretek megszerzéséből elegendő volna a járőrvezetői tennivalók elsajátítása s egy-egy feljelentésnek helyes magyarsággal, értelemmel való megszerkesztése.

Igen előnyös dolog volna továbbá, ha a fiatalabb tisztek az ilyen továbbképző tanfolyamok általános ismeretési előadásaira kellő előkészületi idő után tanároként bevezényeltetnének.

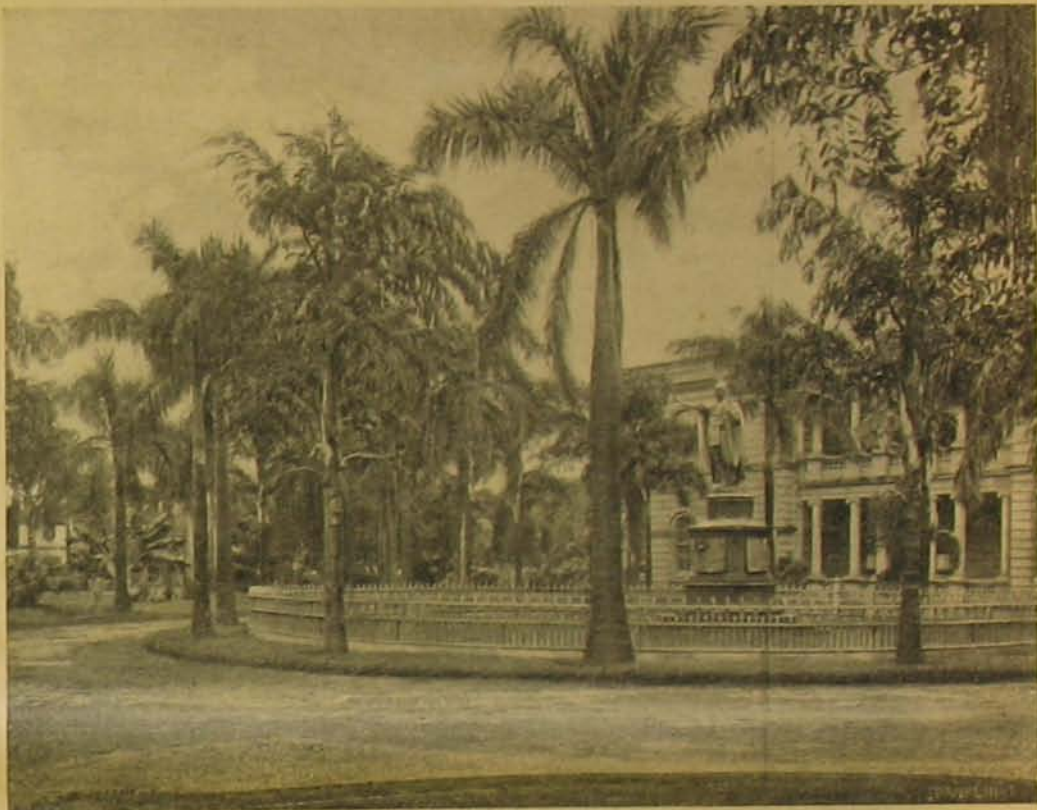
Ennek nagy fontosságát abban látom, hogy az egyöntetű kiképzésnek teljességéhez hozzátartozik az is, hogy a tanítási és nevelési módszert a szakasparancsnokok, — a kik első sorban vannak bivatva a legénység kiképzésére — közvetlen tapasztalat alapján szerezhessék meg. El volna kerülhető ez által az, hogy a szakasparancs-

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszer, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részlettízetre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!



Δ kormányzósági épület.



Honolulu egyik utcája.

Honolulu képek.

nokok az iskola intencióitól eltérő tanítási és nevelési módszereket alkalmazzanak.

De alkalmas volna ez a tiszt önképzésének előmozdítására is. Itt volna egyuttal alkalma minden tisztnek a szakaszban, és században való vezénylés teljes elsajátítására, esetleg más, a tisztet érintő tanulmányok megszerzésére.

A továbbképző tanfolyam zárvizsgálja után, az elsajátított tudnivalók megemésztésére legalább fél év pihenő volna hagyandó s a kiválasztottak csak ezután volnának az altiszti iskolába vezényelhetők, s bol aztán az elsajátított elemi műveltség alapján sokkal könnyebb volna a teljes szakképzés megszerzése s a nevelni és oktatni tudás elsajátítása.

Az ilyen fokozatosan képzett altiszti karral idővel még lehet más tudnivalókat is elsajátíttatni. A kikkel a tudományt megizleltetik, az önképzését bizonyára nem fogja elhanyagolni. A finomult izlés nyomában járván a műveltségnek, bizonyára örvendetes változásokat látbatnánk modor, társadalmi érintkezés és a testület jó hírnevét illetőleg.

Hátra van még azon kérdésnek a tisztázása, hogy mily módon tarthatjuk meg altisztjeinket minél tovább a testületben.

Véleménysm szerint már a nagyobbfoku műveltség ragaszkodóbbá teszi az altiszteket a csendőri pályához, mert tartalmasabb és érdekesebb foglalkozási teret biztosít számukra; de különben is úgy altisztjeink, mint a legénységet azzal biztosíthatjuk legjobban a testület részére, ha minél több előnyét biztosítjuk a csendőri pályának.

Minden téren minél több anyagi jónak az olcsó és jutányos megszerzése legyen a csendőr kiváltsága. Ez biztosítja a testülethez való ragaszkodását s a legbiztosabb pajza minden a testületi közszellem és rend megbolygatására irányuló támadással szemben.

A ki előnyét és hasznát látja annak, hogy csendőr, annak kedve is van csendörnek maradni. Apróknak lát-szó előnyök biztosítása, melyet a testület nagy számára való tekintettel nem volna nehéz kieszközölni, gyakran többet jelent, mint egy kisebb fajtájú fizetésjavítás.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az asszony boszúja.

Irta: Herkes József őrmester.

Galgóc községben 1900. évi márczius hó 20. án reggel Kriller József őrsbeli csendőr a postabivatalba ment, utközben az utcán beszélgető asszonyoktól arról értesült, hogy az éj folyamán Minárik József galgóczi lakost — ki a Ferenczrendi barátoknál mint cseléd volt alkalmazva — Sztrniszko József kocsis kocsijával elgázoltatta, minek következtében az reggelre meghalt.

Nevezett csendőr, a postáról történt hazajövetele után Kollár Mihály őrsvezető őreparancsnoknak a halottakat jelentette, ki az eset megtörténtéről meggyőződendő, a községházához ment, hol Kubránszky János bírótól az eset megtörténtét a fent irt módon megtudta.

Kollár őrsvezető ezután Patai Károly csendőrrel szolgálatba indult, hogy az eset mibenállását kiderítse.

Járőr először is községi közegeket vett maga mellé s ezekkel együtt arra a helyre ment, a hol állítólag az elgázolás történt és magukkal vitték Sztrniszko József kocsiát is, kit Kollár őrsvezető felszólított, hogy adja elő az eset mibenállását. Sztrniszko azt a következőképen adta elő:

A jelzett napon a hajnali órákban munkaadója Nagel Mór parancsa folytán kétlovas kocsiján Tornószeg községbe indult, hogy onnan munkásokat hozzon. Körülbelül reggel négy órakor, midőn a Ferenczrendi kolostor kertje végén az országúton haladt, észrevette, hogy a kocsi nagyot zökkent s valami roppanást is hallott. Erre a lovakat megállította, a kocsiól lezállott és gyufát gyújtva odament, hol a kocsi megzökkent. Az égő gyufa világítása mellett egy emberi hullát fedezett ott fel, a melyben — jobban megvizsgálva — Minárik József hulláját ismerte fel. A látottaktól nagyon megijedve, azonnal a legközelebb eső házhoz futott s ott Králik Antalnak a történeteket elmondta s vele együtt a holttestet kocsiára téve, hazaszállította az elhalt neje lakására s a nővel az esetet röviden tudatta s azután utját tovább folytatta.

Mire így Sztrniszko az esetet elbeszélte, a helyszíneére értek. A járőr a környéket alaposan megvizsgálta, de egyes visszamaradt nyomokból csak azt állapíthatta meg, hogy a bulla tényleg ott feküdt az utközepén, de hogy az miként került oda, megállapítható nem volt. Voltak ugyan ott némileg látható cipős lábnyomok, de mivel ekkoráig már többen megfordultak ott, azokból kivenni semmit sem lehetett. Feltűnt azonban a járőr előtt, hogy az elgázolt Minárik — mint a kocsis állította — a nem is oly sulyos, üres kocsi nyomása folytán egyetlen jajeszó nélkül meghalt volna, mert el sem képzelhető, hogy egy élő ember, a kin a lovak és kocsi keresztül megy, ne jajgasson. Ez alapon a járőrben az a gyanu érelődött meg, hogy Minárik már halva került az országútra.

Eme gyanu alapján a járőr, hogy mielőbb biztos adatot szerezzen, az elgázolt lakására ment és annak nejét kérdezte ki, hogy férje, halála előtt, mikor miért és hová távozott el hazulról? mire a nő előadta, hogy férje még előző nap délután öt órakor távozott el hazulról azzal, hogy a Ferenczrendieknél az állatok etetése körül a szokásos munkát elvégezze, azóta ő csak akkor látta, midőn halva haza hozták. A halál okára nézve azonban felvilágosítást adni nem tudott.

Ezután az ágyon fekvő hullát kezdte vizagálni a járőr, miközben a hulla jobb kezefején olyan vérnyomokat vett észre, melyekről látható volt, hogy azokat már valaki lemosni igyekezett. A rajta levő ruházaton pedig semmiféle vérnyom nem volt látható. A kabát és mellény felgombolása utau azonban három lövéstől származó nyílt sebet talált és pedig kettőt a basfalon, egyet pedig a mellkas jobboldali részén, a miből kitűnt, hogy itt nem elgázolás, hanem határozottan gyilkosság forog fenn, minél fogva a szobából mindenkit eltávolított, és

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migrain és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.



Herzegynői palota.



Datolyapálmák.

Honolulu képek.

aját bezárta s a szoba őrzését az egyik csendőrrre bízta, maga pedig az esetről a helyben levő járásbírósnak szóbeli jelentést tett.

A bonczoló bizottság megállapította, hogy a balál lövések folytán állott be s hogy a lövések valószínűleg forgópisztolyból történtek és pedig elég közelről. A mellébe furódott lövedéket az orvos a jobb lapoczkánál meg is találta s azt a vizsgálobíró a nyomozásnál való felhasználás végett a járőrnek átadta. A bonczolás befejezése után, mivel addig a tettes kilétének felderítése iránt semmiféle intézkedés nem történt, a vizsgálobíró annak kiderítését a járőrre bízta.

Járőr azután a Ferenczrendiek kolostora mellett levő utcán keresztül ismét arra a helyre ment, hol az állítólagos elgázolás történt. A környéken, a földön vizsgáldóva, vércseppeket fedezett fel s e nyomon menve, a kolostorhoz tartozó pajta közelében nagyobb vértócsát talált és a tócsa körül kék cipő nyoma is világosan kivehető volt. Ebből következtette, hogy a tettesek valószínűleg ketten lehettek és ott lőtték agyon Minárikot.

Látottak után azt törekedett megállapítani a járőr, hogy Minárik hogyan és mi célból került a pajta közelébe? A kolostorbeliek azt mondták, hogy Minárik József, ki a kolostorban már 10 éve szolgált, a marhákat szokás szerint éjjel 3—4 óra közötti időben kezdte etetni, az etetéshez szükséges takarmányt rendszerint este hozta az említett pajtából az istállóba, de néha — különösen ha nappal ittas volt — megtörtént az is, hogy a takarmányt csak hajnalban hozta, így történhetett ezuttal is és a tettesek ott meglesve, lelőtték.

Rablógyilkosságról a jelen esetben szó sem lehetett, mert Minárik szegény ember volt, pénzt nem igen hordott magánál; arra se lehetett gondolni, hogy valaki boszúból ölte volna meg, mert nevezett általánosan ismert szerény s mondhatni gyáva ember volt, a ki — mint szoktuk mondani — a légynek sem ártott. Tehát az a gyanu merül fel, hogy bizonyára neje tette el láb alól. Erre az asszony magaviselete után kezdett pübatolni a járőr, miközben megállapította, hogy a nő egy a kolostorbeli baráttal is folytatott szerelmi viszonyt. Ezt az asszony beismerte, de erre nézve előadta, hogy ez férje tudtával történt és azt az elhalt neki sohasem tiltotta. Első pillanathban a járőr azon feltevésben volt, hogy az említett barátnak is része volt a gyilkosságban, de e tekintetben csak annyit állapíthatott meg, hogy a barát mindig olyankor ment az asszonyhoz, midőn annak férje vagy a határban dolgozott, vagy pedig egyébként a községből távol volt; és végre is rájött, hogy ha a férj ez ellen nem tiltakozott, a barátnak semmi oka nem lehetett őt láb alól eltétetni.

A további nyomozás során aztán megállapította a járőr, hogy az asszony nem csak a baráttal folytatott viszonyt, hanem más szeretőket is tartott. És mivel szülészne volt, férjét mindig volt alkalma félrevezetni azzal, hogy betegjéhez megy.

A sok szerető közül Kopai János és Kovácsik József suhancok is gyanuba kerültek, kik az elhalttal egy udvarban laktak és bebizonyult az is, hogy az asszonyt ezekkel való viszonya miatt a férje többször meg is verte. A két suhanc és az asszony a viszonyt tagadták.

Tagadásuk azonban hiabhaváló volt, mert a járőr nemcsak ezt, hanem tanuk bemondása alapján azt is megállapította, hogy a két suhanc Minárik halála előtti

napon, vagyis 1900. évi márczius hó 19-én este hét órától 12 óráig Minárikkal együtt mulatott özvegy Ribár Józsefné korcsmájában, hol Minárik meg is ittasodott. Egy tanu azt is állította, hogy Kopai és Kovácsik körülbelül fél órával előbb elment a korcsmából mint Minárik.

Azon körülmény is nagyon gyanus volt, hogy Minárik külső ruházata sem véres nem volt, sem pedig azon a lövések nyoma meg nem látszottak, miből azt következtette, hogy Minárik megöletése a neje tudtával kellett, hogy történjen és valószínűnek látszott, hogy a tettesek a holtestet először hazavitték, ott a véres ruhát róla lehúzták és másik ruhát adtak rá, úgy vitték ki az országotra, hogy a gyilkosság gyanuját elbárítsák.

Kopai és Kovácsikot újbóli kikérdezés után alapos vizsgálat alá vette a járőr, minek során Kopainak a mellényén vérfoltokat talált, a melyen meglátászott, hogy már mosva volt. Kopai erre nézve azt adta elő, hogy őt az éj folyamán egy rendőr arcul verte azért, mert a községben az éjjeli csendet lárájával zavarta, az arculveréstől az orra vére is eleredt és mellénye attól lett véres.

Ezután ugy Kopai, mint Kovácsik szüleinél valamint a meggyilkoltak lakásán is házkutatást tartott a járőr, mely alkalommal Kopai padlásán a szénába elrejtve egy véres kabát és nadrág; a meggyilkolt pinczejében pedig egy vizes dézsában azon véres ruha találtatott meg, mely akkor volt rajta, mikor lelőtték.

Kopai ezeket látva beismerte, hogy ő és Kovácsik gyilkolta meg Minárikot a felesége biztatására azért, mert Minárik a nejét többször megverte, hogy velük szerelmi viszonyt folytatott. A gyilkosság véghezvitelére az asszony többszöri kérése folytán már egy hónappal előbb ő vállalkozott s terve végrehajtásában való közreműködésre Kovácsikot is megnyerte. Minárikné a gyilkosság előtt néhány nappal 10 forintot adott neki azzal, hogy abból Nagyszombatban vagy Nyitrán vegyen egy forgópisztolyt töltevényekkel együtt s azzal alkalmadtán lőjék le a kutyát (ezt férjére mondta). Ő a forgópisztolyt márczius 14-én Nagyszombatban meg is vásárolta, mit hazajutottkor ugy az asszonynak, mint Kovácsiknak meg is mutatott.

Márczius hó 19-én este, midőn mindketten az asszonynál voltak, elhatározták, hogy a gyilkosságot aznap végrehajjták. Így történt aztán, hogy az asszony kértere Minárikot elhívták özv. Ribárné korcsmájába azzal a szándékkal, hogy ha onnan hazafelé megy, lelövik, de tervüket akkor nem hajthatták végre, mert mikor Minárik hazafelé ment, az utcán sokan járkáltak és Minárik nem a saját lakásába, hanem a kolostorba ment aludni. Ők ekkor ismét a nejehez mentek, hol megtudván, hogy a férje a hajnali órákban biztosan fog menni a pajtába takarmányért, bárom óra tájban kimentek a pajta közelébe s egy fa mellett lebben állottak. Mikor Minárik feléjük közeledett, ő a kezébe tartott forgópisztolyból háromszor rálőtt, mely lövésektől az kevés idő múlva meghalt. Mikor látták, hogy senki sem jön feléjük, a hullát lakására vitték, hol az asszony segítségével a véres felső ruházatot róla lehúzták, a ruházat alól kilátszó test részéről pedig a vért, a mennyire hamarosan lehetett, lemosták és száraz felső ruhát adtak rá, azután kivitték az országotra abban a reményben, hogy majd valami kocsai keresztül megy rajta és így a gyilkosság gyanuját elbárítták.

A magyar királyi csendőrség szives ügyelmébe!!

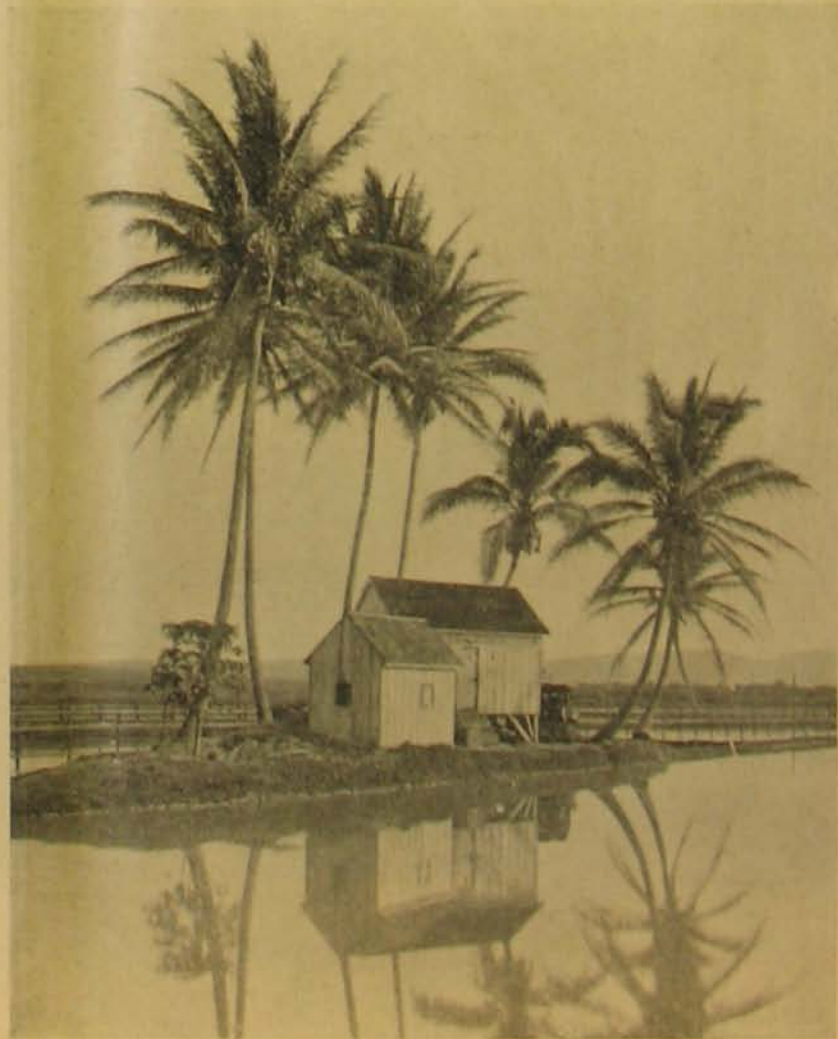
Minden csendőr, ki órát, ésszert, gramofont vagy bármily más eszközt akar vásárolni, nálam következésképen bemenetel: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 120 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerinti. Az órától 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 2) darabban (10 nagy dupla lemezzel, 100 tával), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen hívjon jöbök, miután évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.



Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műőrás és műötvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.



Pálmák és páfrányok egy vizesés körül.



Halászkunyhó.

Honolulu képek.

A forgópisztolyt, melylyel a gyilkosságot végrehajtotta, a lakásuk közelében levő Vág folyóba dobta s nem is volt feltalálható.

Midőn már Kovacsik is látta, hogy a cselekmény reájuk bizonyul, ő is beismerte a bűnrészségét, de az asszony még ekkor is tagadta, hogy ő bízta volna fel nevezetteket férje meggyilkolására.

Tagadása azonban a beszerzett bizonyítékokkal és a két subanez beismerésével szemben mit sem használt és a bíróság se vette figyelembe, hanem az asszonyt életfogytiglani, Kopait 15 évi, Kovacsikot pedig 10 évi fegyházra ítélte el.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A sarkvidékekről.

Csokolny Jendő kolozsvári egyetemi tanár, a kiváló magyar tudós, a Földrajzi Társaság egyik közelebbi ülésén népszerű előadást tartott a sarkvidékekről abból az alkalomból, hogy az északi sark fölfedezése körül áldatlan tusára kelt két sarkutazó, a mi a közönség érdeklődését erősen felkeltette a sarkvidékek iránt.

A Föld két sarka, helyesebben pólusa semmi különös látnivalót nem nyújt. Épen olyan sarkvidéki tájképek vannak ott, mint nagy környezetben körülöttük. Az északi póluson tenger borítja a földet, a déli póluson a nagy magasságra emelkedő Antarktisz nevű kontinens, a mely nagyobb Ausztráliánál és vetekedik Dél-Amerikával.

Érdekes csillagászati és fizikai földrajzi tünemények helye azonban a két különös hely. A ki a póluson áll, az a Napot is, meg a többi csillagot is egész nap ugyanabban a magasságban látja körülkeringeni az égen. A Sarkcsillag majdnem pontosan a feje fölött van, mert ez a csillag nagyon közel van az égi pólushoz, a mely pont körül a többi csillag körülkeringeni látszik.

Ilyenforma a csillagok járása az égen a pólus közelében is. Délben egy parányit magasabban, éjjelkor egy parányit alacsonyabban látszik a csillag, vagy a Nap, de ez a különbség közel a pólushoz már olyan kicsiny, hogy szemmértékkel nem lehet észrovenni, hisz csak néhány fokot tesz ki. Ezen a vidéken tehát a tájékozódás igen nehéz, mert nem tudjuk a csillagok járásából megmondani, hogy merre van észak, merre dél. De a mágnes-tű sem használható, mert a mágneses pólus, a mely felé mutat a mágneses iránytű, nincs épen az északi sarkon, hanem attól jó messze, az Éjszaki-Amerika fölött hemzsező kiellen szigetvilágban.

A pólushoz közel tehát a tájékozás csak finom műszerekkel lehetséges. De az időmeghatározásra is szükség van, hogy az irányt meg lebeessen tartani, mert a csillagok magasságát a gyors utazás közben lehetetlen oly sűrűn meghatározni. Ezért tehát kronométerre is szükség van, a mely mindig mutatja a greenwichi időt s a földrajzi hosszúságot meg lehet a segítségével állapítani. Csakhogy itt már a meridiánusok olyan közel vannak egymáshoz, hogy keletre, vagy nyugatra haladva, igen gyorsan változik a helyi idő. Ezért az időmeghatározás rendkívül kényes, a műszereknek kitü-

nőeknek kell lenniök, s ugyancsak értsen a mesterségébe, a ki itt csillagászatilag dolgozni akar.

Peary leírja szépen a műszereket és módszereket, a hogyan helyzetét meghatározta, számot ad minden lépéséről, leírani biztos tanúságot nyujtanak arról, hogy csakugyan ott volt a póluson, vagy legalább ahhoz olyan közel, a mennyire pontosan ilyen gyors utazás alatt a helyzetét épen meg lehetett állapítani. Az ottani viszonyok közt, az ott végrehajtott mérések szerint a mérés hibája könnyen kitehet akár 10 kilométert is, de minlencsere kitesz néhány kilométert, úgy hogy vak véletlen volna, ha Peary épen eltalálta volna az északi sarkot.

Cook ezzel szemben útleírásában nem sorolja föl a műszereit, nem írja le módszereit. Sőt az a néhány odavetett szó, a mit módszeréről ismerünk, annyit mond, hogy nem igen érthetett a dologhoz.

Azt állítja például, hogy onnan tudta meg, hogy a sarkon van, hogy a Nap egész nap egyenlő magasságban járt körül az égen. Ezt csak laikus mondhatja. Márczius közepe táján ugyanis, a mikor ő ott volt, a Nap látszólagos magassága egy percet változik óránként, tehát egy nap alatt majdnem fél fokot. Már pedig ha ezt a fél fok változást nem vette észro, akkor méréseiben is lehet egy fél fok hiba, s ez már a föld felezinén 55 kilométer hibának felel meg.

Pearynak a multja kezeskedik tudományos megbízhalóságáról, de Cook erre sem igen bivatkozhatik.

Az előadó azután szép képek sorozatában végig vezette hallgatóit a sarkvidékek különös vidékein. A paleolitikus kőkorszak embera Európa közepén olyanforma viszonyok közt élt, mint a mai eszkimó, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a jégkorszakban sem volt Európa olyan zordon, mint ma a sarkvidékek, mert Európában akkor is mindennap volt napkelte és napnyugta, míg a sarkvidéken, a pólushoz közel félővig tartó éjszaka váltja föl a félővig tartó nappalt.

Skandináviában a jégkorszak maradványai a gyönyörű fjordok, Finnország rettenetesen lekopott gránit-térségeit az óriás jégtakaró simította és kncrozta összevissza. Mindenütt ott vannak az óriás jégtömegek titáni nyomai.

Ugyanakkor a mi Kárpátjaink magasabb részeiben is voltak glecserek.

A mai sarkvidékek közül különösen a déli sarkvidék szárazföldjének rongeteg jégtömegei emlékeztetnek erre az állapotra, de Grönland is hatalmas jégtakaróval van borítva.

Azután a tengeri jég eredetét magyarázta meg a képek során a szerző, összehasonlítva azt a tavakon képződő, sokkal aczélosabb, keményebb jéggel. A Balaton jegén végzett tanulmányai, a melyeknek eredményei világhírűvé tették a Balaton jegét, szép összehasonlításokra adtak alkalmat. A Balaton jegén végzett tanulmányok a Shackleton-fele délnarcki expedíció jégtanulmányaihoz is mintául szolgáltak.

Az előadó azzal végezte fejtegetéseit, hogy az északi sark elérése, mivel majdnem teljesen biztos volt, hogy ott befagyott, mély tenger van, nem volt nagy tudományos jelentőségű fölfedezés, hanem inkább szép turisztarekord, a melyet valószínűen gyors egymásutánban több is fog követni.

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Csusz, köszvény, reuma
Idéges fejtájás, hátlás,
Idégbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kifünő hatásának bi-
zonyult szer

Ezrekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitünő hatás van. Valódi csak nálam kapható.
Orvokodjunk silány utáztatoktól.

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

KÉPEINKHEZ.

Honolulu képek.

Honolulu, a polynéziai szigetesoportok úgynevezett Szandwich (olv. Szendvics) vagy másként Havai csoportjának fővárosa. Ez a szigetesoport a Csendes óceán északkeleti részén fekszik és 13 különálló, hegyesvidéki vulkánikus szigetből áll. Területe, a mely körülbelül 20,000 négyzetkilométert tesz ki, nagyjából hegyes. A szigetek közül legnagyobb a szigetesoport északkeleti részén fekvő Havai sziget. E sziget nyugati részén fekszik a 15-20,000 lakossal bíró Honolulu fővárosa. Az egy államformát képező 13 sziget az észak-amerikai unió védnöksége alatt áll és monarchikus kormányra van. Lakossága a polynéz-maláj népesüléshez tartozik, előggé civilizált nép s nagyjából ág. ov. vallásúak. Állandó hadserege is van, amely azonban csak 75 emberből áll. A sziget növényzete — mint képeinken is látható — igen gazdag; a kókuszpálma, a baobab és a konyórn gyönyörű példányai láthatók itt. Többrendbeli tengeri kikötője mellett a cukor, kávé, rizs, és bőrfélékkel élénk kereskedést folytat a sziget lakossága. Honolulu, melynek egyes részeiről képeket mutatunk be olvasóinknak, maga is élénk kereskedő város és a Sandwich szigetek királynak állandó lakóhelye.

HIREK.

Életmentő notes. A hontmegyei Ipolyszalkán december 17-én, este $\frac{1}{2}$ 10 órakor, az ottani őrsnek Szalai Károly és Sevosik Pál csendőrökből állott járőrre, Varga Joakim ipolyszalkai lakos, a nyílt utcán forgópisztolyból egy lövést tett. A lövedék Sevosik Pál csendőr bal mellébe surdott s annak feltétlenül halálát idézi elő, ha a szerencsés véletlen nem állítja a lövedék útjába a Sevosik zsebében volt jegyzékkönyvecskét, a melynek átlukasztása után a golyó a csendőr mellén már csak könnyű sérülést ejthetett. A tettes, a ki a folyó évi december 13-án este $\frac{1}{2}$ 10 órakor ugyancsak az ipolyszalkai őrsnek Hóhne Vilmos cz. őrmester és a most megsebesült Sevosik Pál csendőrből állott járőre ellen szintén egy forgópisztolyból való eredménytelen rálövessel elkövetett merénnyellett is gyanúsítottak, elfogattak és a bíróságnak átadatott.

Egy őrsvezető megsebesítése. György Lajos csórai őraboli cz. őrsvezető december 19-én, dohány vásárlása czéljából az őrs székelyén egy szatócsüzletbe térve, ott Csoboton Gergely és négy társa, csórai lakosok által megtámadtatott és bottal fején könnyen megsebesített. Az őrsvezető a támadók ellen kardot rántott és azzal Csoboton Gergely és Molodocz Miklós nevű társait balkaron vágva, előbbit súlyosan, utóbbi pedig könnyen megsebesítette, mire azok a támadással felhagyva, megfutamodtak.

Ellenszegülésok. Ilyés Sándor volnai őraboli cz. őrsvezető, december 11-én délelőtt a fogarasmegyei Jás községben fogorvosított adóvégrehajtás alkalmával, Dimitrasku György ottani lakos, ellenszegüléssel szemben, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfogvort használt. Bonko János dunavecsei őrabeli csendőr pedig december 15-én rendes szolgálat teljesítése közben,

Dunavecseő Vörös Imre ottani lakost, ki neki tötleg ellenszegült szuronyval bal mellkason szúrva, súlyosan megsebesítette.

Kiderített lopás. A lapunk utolsóoldotti számában közölt betlenbáza-klicsovai lopás tettesét, a nyomozó járőr, a károsult fakoreskedő ezégekkel elszűmolási viszonyban állott Cserta Lajos állomási előjáró szemelyében, ki az ellopottnak jelzett pénzek elikkasztását beismerte, elfogta és helyettesítése után a lugosi kir. ügyészségnek átadta.

KÜLÖNFÉLÉK.

•Becses• ételek. Az életbiztosítás az amerikai üzleti életben mind nagyobb szerepet játszik. George Nicholson cementgyáros azon két társaságjára, melyet igazgat, 7.200,000 koronára biztosította az életét. Mivel pedig már korábbi időből van neki négy, egyenként 1.500,000 koronás biztosítása, halála esetén tizenegyedfél millió koronát kap a két társaság. Amerika legmagasabban biztosított embere Wanamaker az ismeretes filadelfiai áruháztulajdonos, ki 19.200,000 koronára tekesálja az életét. Maroni nemrég 3.600,000 koronára biztosította magát.

A rubák keményítése. A fehérenemű keményítése egy angol folyóirat szerint már 300 éve divat. Guilbeem bollandi úr felesége találta föl. A férj Erzsébet angol királynő udvarában kocsis volt, a feleség pedig a királynő fehéreneműt gondosta s keményítő segítségével meg tudta adni nekik azt a kemény gömbölyűséget, melylyel a királynő igen lapos bájait elrejtette, illetőleg előnyösebbnek tüntetette föl. A királynő bálából elhalmozta Guilbeemét minden földi jóval s fehéreneműi főfelügyelőjévé nevezte ki. A keményítés szinte osztelen divat lett. Dingben flandri aszony ebből a tudományból iskolát nyitott s száz koronát kért egy órától. Később kétkétdt is kezdtek használni, de mivel a kétkétdt fehérenemű szürke reflexeket vetett a királynő vörös arczára, halálbüntetés terbe alatt eltiltotta a kétkétdt használatát.

Látnak-e a növények? Az angol tudományos társaság legutóbbi kongresszusán Haberland tanár felfedezését is megvitatták, a ki a növények zöld epidermiszében apró lonosenalakú és átlátszó folyadékkal teli sejteket fedezett fel, a melyek szorint a növények látószervei. Ezekkel a szervekkel tájékozódik a növény a felől, hogy éjjel van-e vagy nappal és hogy honnan süt a nap, hogy arra fordulhasson. E közlés kapcsán Cunisots-Carnot francia tudós a «L'empis»-ben elmondja saját tapasztalatait e téren. Kortjében közel egymáshoz két csorasznyefél ültetett, a melyek gyönyörűen fejlődtek és sűrű, ragyogó zöld lombjuk eléggé bizonyította, hogy egészséges talajba kerültek. A tudós akkor azon gondolkodott, hogy milyenoe fejlődtek volna a csorasznyefák akkor, ha nem ülteti ilyen közel egymáshoz és hogy megbizonyosodjék feltevése helyességéről, az egyik fát kivágatta. Ez júniusban történt, a mikor a földben maradt gyökerek már rég nem hajtanak ki újból. Tíz nappal később a hátramaradt csorasznyefa mintha vesztett volna frissességéből. Úgy látszott, mintha beteg volna. Levolti, a melyek azelőtt ragyogó zöldben pompáztak, olvosztették ragyogásukat és halványodtak, majd össze-

BUTOR

késpónszért v. részletfizetőre legjutásyosabb áron
EBERTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

göngyölödtek, kisebbekké váltak és végül szürkés-sárga foltok borították el őket. A tudós tőle telhető módon igyekezett a fát az életnek megmenteni, gondosan ápolta a fát, tisztította, öntözgette, de mind hiábavaló fáradság volt. Nem telt bele két hónap és a levelek lehullottak és a fa elszáradt. Nem maradt más hátra, mint ezt a fát is kivágni, már csak azért is, mert a tudós meg akarta állapítani az elszáradás okát. Megvizsgálta a leveleket, ágakat, törzset, gyökereket, de semmit sem talált, a miből betegségre vagy parazitákra következtethetett volna. Mindebből ellentmondást nem tűrő logikával azt következtette, hogy az a szegény cseresznyefa bánatában száradt el, mivel társát, a melyet kivágtak, többé nem látta. **Cuissot-Carnot** azután megemlékezik egy angol tudós megfigyeléséről is, a kinek nyaralója előtt több sor fiatal nyírfa állott és valahányszor a környék jubásza arra terelte nyáját, a nyírfák levelei reszketni kezdtek. A tudós ezt a megfigyelést teljes szelcsendben tette és mert a jelenségnek igen sokszor tanuja volt, csak azt az egyet következtethette, hogy a nyírfák megijednek a birkáktól és azért reszketnek leveleik azoknak a közeledtére. **Cuissot-Carnot** meg akart győződni az angol tudós állításának valódiságáról és Franciaországban több helyütt, a hol nyírfa és birka állott rendelkezésére, kísérleteket tett ebben az irányban. Ám legnagyobb meglepetésére ő egyetlen egyszer sem látta reszketni a nyírfaleveleket. Mindez azonban — úgy mond — nem von le semmit az angol tudós megfigyeléseinek az értékéből, hanem legfeljebb azt jelenti, hogy a francia nyírfák bátrabbak, mint angol társaik.

A perzsák szent városa. A perzsa birodalom szent városát, Mesedet, a perzsák Mekkájának nevezik; itt van Reza szultán, a tizenkét nagy szultán egyike és Mohamed veje eltemetve. A törökök Mekkába zarándokolnak és ha egyszer ott voltak, a hadzei melléknév illeti meg őket. A perzsák pedig Mesedbe zarándokolnak és a ki ilyen zarándoklatban résztvett, a mesedi díszjelzőt biggyesztheti nevéhez. A Mesedbe való utazás igen sok nehézséggel jár; maga a város európaiak látogatására egyáltalában nincs berendezve. Az egész városban nincsen egyetlenegy európai értelemben vett szálló vagy vendéglő; a szent meszet pedig, a melyben Reza szultán csontjai porladoznak, el van zárva minden európai elől. A szent hely körül állandóan örök czirkálnak, a kik távol tartják a hitetleneket. A város legnevezetesebb utcája a Riaban-út, a melyben bolt bolt hátán van, lévén a városnak a nagy idegenforgalom következtében élénk a kereskedelme. A Riaban-út igen széles; közepén folyócska fut végig. Mivel vízvezetéknek vagy útnak a városban nyoma sincsen, ebben a folyóban mosakodik az egész lakosság és az odaérkező zarándoknép, a folyó vizét iszák, de egyben benne mosják Mesed lakói a ruháikat; ide hajítják továbbá a lovókat is, ha megszomjuhoznak. A folyó két partján hatalmas platánok virulnak, a mi minden szenny és piszok ellenére, imponáns külsőt ad az egész utczának és az európai, kényesebb ízlésű szemre is jóleső, üdítő hatással van.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva,

nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehozásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen és így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vételessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Nagyon sajnálnánk. A felvidéki juhlopásokról. című czikke nem közölhető. Dícséretes törekvés és szolgálati buzgóság tűnik ki ugyan belőle, de sok benne a bajtársak és a polgári hatóságok kritikája is, az pedig nem ezéjja lapunknak, hogy ostromozzon ott is, hol az esetleg érdemesekeket is sujthat. Megfigyelése elég ólos és czikke tehetségére vall. Jövőben ha czikket ír, úgy azt vagy félhasábsósan vagy egy lapnak csak az egyik oldalára írja.

P. J. csendőr. Annak senki sem volt okozója, mert a Boszniában elhelyezett csapatok akárhányszor sokkal kényelmelenebb helyzetekbe kerülnek, mint a milyen az volt. Csak szerencsétlenségről volt és lehetett szó, a mely oly váratlanul történt, hogy annak senki nem vehette elejét. Ez okból kérelmét nem teljesíthetjük.

L. O. Kijelentése helytelen volt, mert a védőügyvédnek a bíróság megadhatja az engedélyt arra, hogy a tanukhoz a tényállás felkerítése, illetve védekezés érdekében kérdéseket intézzen, a mire természetesen a tanunak — a bünperrondtartásban felforolt bizonyos eseteit kivéve — válaszolnia kell.

Marillavölgy. 1. Várnay czég utján. 2. Előreláthatólag rövid időn belül.

Animal órs. Forduljon kérelmével illetékes helyre.

J. L. III Köztyűre vonatkozólag legközelebb történik intézkedés. Olyan sajkáról nincs szó. Milyen más ruházatot gondol? **Béza**lom. Az ugyan nem elegendő ok. Ha azonban érdemesek, megkapja ép úgy, mint sok más bajtársa.

D. S. őrmester. Sorajgyeire később Nem kell hozzá semmiféle hatósági engedély.

D. J. csendőr Temeskubin. Nem az.

20. Dárda. Kérvénye még nem érkezett be.

Brassó. Csak királyi kegyelem utján számítható be.

O. P. 1. Megszakításnak tekintetik. 2. Sorajgyére később. 3. Szolgálati ut mellőzésének tekintetnek. Az ily kérelmet csak a szolgálati uton lehet benyújtani, mert éppen az előjárói vélemény a leghathatósabb előmozdítója kérelme kedvező elintézéséért.

H. J. csendőr. Regede község Alsó-Ausztriában van.

K. Breúza. Az órs utján kérheti felvételt. Szolgálati idejében máris beállott a megszakítása.

1111. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

Gömböri. Összezuvarják a fogalmakat. Ha ön 1908 december 27-én lépett be a csendőrségbe, akkor az első karsujtásra — figyelemmel arra, hogy a csapatnál két hónapot szolgált — már 1909 október 27-én igénye volt. A karsujtások odaítélésénél ugyanis kizárólag a ténylegesen eltöltött szolgálati idő mérvendő, tekintet nélkül arra, hogy van-e szolgálati idő megszakítás vagy sem? A nem tényleges állományban eltöltött idő a karsujtások odaítélésénél, természetesen szigorúlag számításba nem jöhet. Egész másféleképpen áll azo mban a dolog a csapatnál eltöltött, de megszakított szolgálati idő beszámításával akkor, a mikor az ellátási illetmények megállapításáról van szó. Az ily megszakított idő — jelenleg még — csak a királyi kegyelem utján vehető figyelembe. Hogy jobban megértse, álljon itt a következő példák: egy csendőr három évi tényleges csapat-szolgálat után két hónap

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszercsokharmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszor, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képességezzel és nem olcsó, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kérésre.



megszakítással átlép a csendőrséghez, a hol immár kilencz évet töltött. Az ily egyének ugyebár már hatodik csendőrségi szolgálati éve után igénye volt az egy széles és három keskeny karpaszományra s minthogy összesen már 12 évi szolgálati ideje van, az igényjogosultsági igazolvány is kiadatik részére. Ha azonban ő felülvizsgálat útján — mint polgárilag keresetképes egyén — távozik, akkor nem kap nyugdíjat, hanem csak végkielégítést, mert ellátási illetokeinek megállapításánál a megszakított három évi csapatbeli tényleges szolgálati idő figyelmen kívül hagyatik, jobban mondván ezen idő a csendőrségnél eltöltött éveihez hozzá nem számítottatik.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.



Verstálány.

Élrepült, mint a madár
Sohase jön vissza
Fodlig volt benne szép nyár
Tán lavasz is tisztá.

Első szótagom csupán
Egy betű, mely régi
És eljön az «új» után
Mert az idő kéri.

Második tagom jelent
Tizenkét hónapot
Ez is egy betű ladszen,
Hogyha megfordítod.

Betűtalány.

Zagyva. január.

Megfejtési határidő: 1910 január 10.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királynő Sanatorium-sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 51. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Rendesen csak akkor tanulunk nézni, a mikor már nincs mit remélnünk». — Tréfás kérdés: «Omnibusz». — Betűtalány: «Szerencsétlen».

Helyesen megfejtették: Boros járásörmester Máriaadna, Hutala örömester és neje Maczozka, Böröcz 8. csendőr Nádán, Reznor J. cs. Noszlop.

A kioszolt Erzsébet királynő Sanatorium-sorsjegyet Reznor János csendőrnek Noszlopra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1909. évi december 16-ával:

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:
a m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Mingesz Fülöp csendőr, *csendőr címzetes őrsvezetővé.*

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Bakos András járásörmester, 1909. évi december hó 7-én.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Benceze János járásörmester, 1909. évi december hó 12-én.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Végh József címzetes őrsvezető, 1909. december hó 8-án.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Burghardt Jakab csendőr címzetes őrsvezető 1909. december 3-án és Tóth István törzsörmester 1909. évi december 8-án.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Weisenbacher József őrsvezető 1909. december 9-én és Csaba Ákos címzetes örömester 1909. évi december hó 18-án.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Tompai József őrsvezető 1909. december hó 1-én, Kosinszky Kristóf őrsvezető 1909. december 3-án és Ituszin Mihály csendőr címzetes őrsvezető 1909. évi december hó 5-én.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Őri József, Sándor Dénes, Maza Ferencz, Gagy Illés, Rácz Jeremiás, Csató István, Deák Ferencz, Bodokán Simon, Hajnal Kálmán, Lyubovics Lyubomir, Kurucz János és Turgján János csendőrök.

Van keretünk az értesítéssel felhívni győgytérük alatt felsorolt és körleírt készítményeire.

Herzogsgnő-krém a legjobb kész. Ez arzenomintó krémben pár napl. használat után azonnal, múltat, porzandékat elmozdít. A barna arzenbőr hófehéredé. Egy doboz ára 1 K. **Herzogsgnő-esszencia**, igen finom illatú teljesen ártalmatlan esszencia. 1 doboz ára 10 fillér. **Herzogsgnő fogkrém**. Igen kellemes zamatú száj- és fogkrém. Pár cseppet véve egy pohár vízre, a száj és fogak egészségesen megkezegethetők. Egy üveg ára 70 fillér. **Herzogsgnő készítmény** fogkrém, 3 nap alatt a legdurvább kezelt és pulvává, borsosvörösé teszi. A legkedvezőbb kezet 1-2 csepp után meggyógyítja. Egy üveg ára 80 fillér. **Íz- és balzsamfestő folyadék**. Egy teljesen biztos és hatékony, vagy szálk. festőre. A megfestett hal vagy balzsam a legcéljesebb és árt. nem változtatja színt. Egy üveg 2 üveg ára 4 K. **Cocain fog-**

cseppek. A leghevesebb fogfájást azonnal megszünteti. 1 üveg ára 70 f. **Fagybalzsam**. Egy pársepről belmáste a legfájdalmasabb fagyjagamatokat is elmozdítja. 1 üveg ára 1 K. **Cocain mell- és tüdő-tea**. Köhögés, rekedtség, nehézség a lézés stb. ellen. Ugy hatékony, mint gyermeknek is igen ajánlatos. 1 doboz ára 40 f. **Tyukaszemlítő** tyúkassz, biztos határu szer tyúkassz és börténytelés ellen, altsalmazás igen kellemes, mert finom borsosvörösre van felkenve. 1 korlát 30 fillér. **Szabad-ságrheuma szemsz.** A leghevesebb szagváltásokat is azonnal megszünteti. — Összetétel: Cocain a Miraculinhoz. 1 üveg ára 70 fillér. **Szabad-ság migrén-pasztilla**. Biztos határu szer fejfájás ellen, azonnal megszünteti a leghevesebb migrén fejfájást. 1 m. u. m. fog, fül, derék vagy láb. meggyógyít. 1 üveg ára 20 db 1 kor. 20 fill.

ESZTEGÁR BÉLA Szabad-ság gyógyszertára, Bpest, VI., Hungária-ut 57.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Kelenen Sámuel czimzetes őrmester, Zakariás Juliával, 1909 november 20-án, Székelyudvarhelyen.

Gál Lajos czimzetes őrsvezető, Sánta Ilonával, 1909 november 20-án, Sepsiszentgyörgyön.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Barth Károly őrmester, Balogh Máriaival, 1909. évi december 6-án, Szegeden.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
L. Kovács István ez. őrsvezető, Kerschbán Erzsébettel, 1909 november 30-án, Kecelen.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Gál István ez. őrmester, File Etelkával, 1909. évi november 28-án, Gergelyiben.

V. Nagy István czimzetes őrsvezető, Lipák Erzsébettel, 1909 november 24-én, Abonyban.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás Jász-Nagykun-Szolnok vármegyénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjához 1910. évi január hó 31-ig.

Egy börtönőrmesteri állás a szegedi kir. kerületi börtönnél. Fizetés 1000 kor. Lakpénz 260 korona, naponkint 64 dkgr. kenyér. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Börtönügyi szolgálat. Kérvények az igazságügyminiszterhez címelve a szegedi kir. kerületi börtönigazgatósághoz 1910. évi jan. 22-ig.

Egy laboránsi állás a m. kir. állatorvosi főiskola bakteriologiai intézeténél. Fizetés 1000 korona és pótlék. Lakpénz 400 korona. Ruhailtmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A bakteriologiai intézet vezetőjénél személyes bemutatkozás. 6 havi próbaszolgálat. Kérvények a m. kir. állatorvosi főiskola rectori hivatalához 1910. évi febr. 15-ig.

Egy hivatalos állás a magy. kir. közigazgatási bíróságnál. Fizetés 700 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhailtmény 100

korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a m. királyi közigazgatási bíróság elnökéhez 1910. évi január 13-ig

A m. kir. államvasutak bpest-balparti üzletvezetőségénél:
egy hivatalos állás,
három állomásművezetői,
három vonattékezői,
három váltókezelői,
tizenkét pályafőri állás.

Fizetés 800 korona, a pályafőri állásnál 600 korona. Valamennyi állásnál 150-400 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a vonattékezői állással ezenkívül kilométerpénz jár. Mindezen állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat.

Ugyanott:

egy pályafelügyelői,
tiz állomásfelügyelői,
öt raktárnoki.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél:

egy pályafelügyelői,
kettő raktárnoki állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250-500 korona. Természetbeni egyenruházat. A kalauzi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelői állások 2 korona 40 fillér, a többi állások pedig két korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti aliszti képesítő vizsga. Hat havi, az állomásfelügyelői álláshoz pedig tiz havi próbaszolgálat.

Kérvények a m. kir. államvasutak illető üzletvezetőségéhez és pedig:

a bpest-balparti üzletvezetőséghez 1910. évi január 20-ig.
a debreczeni üzletvezetőséghez 1910. évi június hó 2-ig.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikről ki nem irtathatók. Mióta a Löcherer-féle Cimexin poloskairtóval történtek próbák bebizonyult, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskákat öli meg, de a petéik a Cimexin hatásán folytán nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, foltot nem hagy. Próbauveg fecskendővel 1 kor., Nagy üveg 2,40 fill. Ahol nem kapható, oda küld Löcherer Gyula gyógyszerész Bártfá.



„Romiletti“

6 pengével, 12 éllel

:: BIZTONSÁGI ÖNBOROTVÁLÓ KÉSZÜLÉK. ::

Sérülés kizárva. Fertőzéstől megóv. Egyszerű kezelés. 2 perc alatt megborotválkozhat minden gyakorlat nélkül, vonaton, kocsin, éjjel, nappal.

Ára 21 korona.

3 koronás havi részletekben is törleszhető.

Csendőröknek és hadseregnek 10% engedmény.

KENNEDY J.
Budapest, VI.,
Andrássy-ut 50

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Szives tudomásul, hogy a lovaglási vezényszavak füzeté, nemkülönben kérdések és feleletek az illeték szabályzatból megjelentek és raktárunkban kaphatók.